

Besluit **Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Master of Arts in de geschiedenis (master) van de Katholieke Universiteit Leuven**

datum	A. Inleiding
27 mei 2013	Bij brief van 23 oktober 2012 heeft het instellingsbestuur van de Katholieke Universiteit Leuven te Leuven een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Master of Arts in de geschiedenis (master). Deze aanvraag is ontvangen op 23 oktober 2012 en ontvankelijk verklaard op 15 november 2012.
onderwerp	
Accreditatierapport en -besluit (000977)	
bijlage	
1	

De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Prof. dr. Hans Blom, Emeritus Hoogleraar Universiteit van Amsterdam; Nederlandse geschiedenis sedert de middeleeuwen;
- Leden:
 - Prof. dr. Luuk de Ligt, hoogleraar Universiteit Leiden; oude geschiedenis;
 - Prof. dr. Dick de Boer, emeritus hoogleraar Rijksuniversiteit Groningen; middeleeuwse geschiedenis;
 - Prof. dr. Marjolein 't Hart, universitair hoofddocent Universiteit van Amsterdam; vroegmoderne geschiedenis; sociale en economische geschiedenis;
 - Dr. Kim Waeytens, kwaliteitscoördinator KHLeuven (onderwijsdeskundige);
 - Dhr. Joeri Deryckere, Master Geschiedenis, UGent (student-lid).

Secretaris:

- Dhr. Jasper Stockmans, stafmedewerker van de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Interuniversitaire raad (VLIR), trad op als projectbegeleider voor de visitatie.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 19 t/m 23 december 2011. Het visitatierapport dateert van september 2011.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

C. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De commissie beoordeelt het facet 'niveau en oriëntatie' als goed. De specifieke opleidingsdoelstellingen vormen een goed geformuleerde vertaling van de eisen zoals vastgelegd in het Structuurdecreet. Ook de internationale dimensie vindt de commissie terug in de opleidingsdoelstellingen. De commissie acht het niet wenselijk om leidinggevende capaciteiten in de doelstellingen op te nemen.

De commissie beoordeelt de domeinspecifieke eisen als goed. Zowel de wetenschappelijke discipline, de internationale wetenschapsbeoefening als het relevante beroepenveld, komen aan bod in de domeinspecifieke doelstellingen, met inbegrip van de nieuwste ontwikkelingen. Bovendien constateert de commissie dat de domeinspecifieke eisen overeenkomen met het door de commissie geformuleerde referentiekader. Leuven profileert zich door het brede aanbod van vakgerelateerde opleidingsonderdelen rond de periode oudheid. De commissie heeft vastgesteld dat de doelstellingen overwegend eurocentrisch van aard zijn, en meent dat met betrekking tot de ambities rond wereldgeschiedenis de lat hoger gelegd kan worden.

Programma

De commissie beoordeelt de relatie tussen de doelstellingen en de inhoud van het programma als goed. De commissie stelt dat het bronnengebruik in het kader van de masterproef wel in sterke mate aanwezig is. Toch meent de commissie dat ook op masterniveau verdere opvolging wenselijk is. De commissie ziet meer opportuniteiten om aandacht te schenken aan internationale inzichten en debatten in het vakgebied. Voor de masteropleiding Geschiedenis ziet de commissie in het bijzonder kansen om de economische en politieke geschiedenis sterker te profileren. De commissie is van mening dat mondelinge vaardigheden meer aandacht verdienen. Zeer positief staat de commissie ten opzichte van de grote stappen die gezet zijn in het licht van de internationaliseringsdoelstelling.

De commissie beoordeelt het facet 'professionele en academische gerichtheid van het programma' als voldoende. Op het masterniveau wordt er op adequate wijze voortgebouwd

Pagina 3 van 8 op de kennis, vaardigheden en attitudes, die verworven zijn op bachelorniveau. Dit vertaalt zich in een masteropleiding die voor een groot deel gericht is op gespecialiseerd historisch onderzoek van academisch niveau. De commissie ziet nog opportuniteiten om recente ontwikkelingen een nog meer duidelijke plaats te geven, ook in het studiemateriaal. Alleszins dienen, in het kader van toekomstige verbeteringen, wetenschapstheoretische en internationale debatten in grotere mate aan de orde gebracht te worden. Ook tegenover de professionele gerichtheid staat de commissie positief, al meent de commissie dat hier niet het hoogwaardige niveau bereikt wordt, dat zij vaststelde in het kader van de academische gerichtheid. Alleszins zal er grondig nagedacht moeten worden over het evenwicht tussen professionele en academische gerichtheid. De opleiding dient meer aandacht te besteden aan mondelinge vaardigheden.

De commissie beoordeelt de samenhang van het programma als goed. Het specialiserende karakter van het masterniveau impliceert een grote inhoudelijke coherentie. De masteropleiding is opgebouwd rond de masterproef op basis van de specialisaties van de stafleden. De vele keuzemogelijkheden en de daaraan gekoppelde bedreiging voor de samenhang van het programma is een aandachtspunt.

De commissie beoordeelt het facet studielast als voldoende. De commissie constateert dat elk opleidingsonderdeel in de erop volgende examenperiode geëvalueerd wordt op de reële studietijd en naar de belasting van de studenten. Wat de masteropleiding betreft, ziet de commissie op zich een voldoende mate van overeenkomst tussen reële en begrote studietijd, maar merkt zij op dat het programma in het geheel aan de lichte kant is.

De commissie beoordeelt het facet 'afstemming tussen vormgeving en inhoud' als goed. De gehanteerde werkvormen zijn college, practicum en de masterproef. KU Leuven heeft als instelling haar visie op onderwijs en leren omschreven. De commissie ziet een zeker overwicht aan hoorcolleges. De commissie heeft echter begrepen dat de kleinere groepen van studenten meer interactie toelaten in de hoorcolleges. De commissie meent dat er hierdoor in principe een goed evenwicht is in werkvormen.

De commissie beoordeelt het facet 'beoordeling en toetsing' als voldoende. De opleiding streeft naar de nodige variatie in de evaluatievormen. Uitgangspunt is dat kennis en inzicht voornamelijk via mondelinge examens worden getest. De commissie meent dat het evenwicht met schriftelijke examens verdere opvolging verdient. De commissie stelt een aanvaardbaar evenwicht vast tussen toetsing van kennis, inzicht, attitudes en vaardigheden. De feedback op examens varieert te sterk van docent tot docent.

De commissie beoordeelt het facet 'masterproef' als voldoende. Zij meent dat de masterproef een mooi sluitstuk vormt waarin de relevante competenties samenkomen. De student wordt via de masterproef in staat gesteld om blijk te geven van een analytisch en zelfstandig probleemoplossend vermogen op het vereiste niveau. Wat de begeleiding betreft, ziet de commissie nog ruimte voor verbetering. De individuele begeleiding verschilt soms sterk van promotor tot promotor en is soms te weinig. De commissie suggereert de mogelijkheden van collectieve begeleidingsmomenten verder te exploreren. De studenten zijn verplicht deel te nemen aan onderzoeksseminaries die inhoudelijk of methodologisch passen in het kader van hun onderzoek. De commissie suggereert om ook alternatieve vormen, die relevant zijn voor andere werkvelden dan een academische carrière, als opties in te voeren.

Pagina 4 van 8 De commissie beoordeelt het facet 'toelatingsvoorwaarden' als goed.

Zij vraagt aandacht voor het feit dat de opleiding reeds toegankelijk is voor studenten die de bachelorpaper nog niet afgerond hebben. Instromers van andere dan de eigen bacheloropleiding moeten een voorbereidingsprogramma volgen. Studenten kunnen voor eerder verworven kwalificaties (EVK's) rechtstreeks een vrijstelling aanvragen. De opleiding kan naast voltijds ook deeltijds worden gevolgd of in een geïndividualiseerd traject.

Inzet van personeel

De commissie beoordeelt de kwaliteit van het personeel als goed.

Zij beschouwt de deskundigheid van het personeel over de hele lijn als zeer toereikend. De commissie zag tijdens haar bezoek een sterk en samenhangend team, waarbij over de vakinhoudelijke, onderwijskundige, didactische, technische, administratieve en organisatorische deskundigheden geen twijfel bestaat. De continuïteit van de aanwezigheid van deze deskundigheden wordt bovendien gegarandeerd door een effectief en efficiënt personeelsbeleid. De commissie meent dat het statuut van de praktijkassistent op facultair niveau verder bekeken moet worden, ten einde een sterkere inhoudelijke betrokkenheid in deze personeelscategorie te bewerkstelligen.

De commissie beoordeelt het facet 'eisen professionele en academische gerichtheid' als goed. De opleiding wordt voor het overgrote deel verzorgd door personeel met een sterk onderzoeksprofiel, waarbij de onderzoeksactiviteiten goed ingebed zijn in nationale en internationale netwerken. De commissie suggereert het professionele aspect verder uit te bouwen en de onderwijsinbreng vanuit het beroepenveld te bevorderen, bijvoorbeeld door het inzetten van gastdocenten.

De commissie beoordeelt de kwantiteit van het personeel als voldoende.

De ZAP/student-ratio is 1:14,3. De commissie acht deze situatie kwetsbaar maar aanvaardbaar, gezien de ruimte om tegemoet te komen aan de stijgende studentenaantallen. Waakzaamheid blijft echter aangewezen.

Voorzieningen

De commissie beoordeelt het facet 'materiële voorzieningen' als goed.

Globaal gezien meent de commissie dat er genoeg en goed uitgeruste onderwijsruimtes beschikbaar zijn. Ook de computervoorzieningen zijn zeer toereikend. Behalve over uitgebreide fysieke collecties beschikken de onderzoekers en studenten ook over digitale bibliotheekcollecties.

De commissie beoordeelt het facet 'studiebegeleiding' als goed.

De instromende studenten worden op verschillende wijze geïnformeerd. De studenten zijn hierover zeer tevreden. De Dienst Studietoelatingen organiseert jaarlijks diverse activiteiten rond loopbaanbegeleiding voor laatstejaarsstudenten.

Interne kwaliteitszorg

De commissie beoordeelt het facet 'evaluatie van de resultaten' als goed.

De visitatiecommissie constateert dat de periodieke evaluatie van het programma en de opleidingsonderdelen, duidelijk ter harte genomen wordt. Een subcommissie van de POC analyseert de algemene scores voor de opleidingsonderdelen en stelt de goede en de zwakke punten van de onderwijsactiviteiten binnen de opleiding vast. Bij negatieve scores van specifieke opleidingsonderdelen is de programmadirecteur in eerste instantie degene die in een gesprek met de docent voorstellen tot remediëring bespreekt.

Pagina 5 van 8 De commissie beoordeelt het facet 'maatregelen ter verbetering' als goed.

Zij stelt vast dat de uitkomsten van de evaluatieactiviteiten de basis vormen voor aantoonbare verbetermaatregelen. De meest recente verbetermaatregelen en hervormingen zijn tot stand gekomen naar aanleiding van de curriculumevaluatie ter voorbereiding van de visitatie. De visitatiecommissie heeft over de hele opleiding heen een grote veranderingsbereidheid vastgesteld. Zo meent zij dat de opmerkingen van de vorige visitatiecommissie goed zijn opgevolgd.

De commissie beoordeelt het facet 'betrokkenheid van personeel, studenten, alumni en beroepenveld' als voldoende. Zij heeft een voldoende mate van betrokkenheid bij de verschillende geledingen vastgesteld. De studenten zien zichzelf als belangrijke spelers met het oog op kwaliteitsverbetering. Dit wordt door de opleidingsverantwoordelijken ook ter harte genomen. Ook de ZAP-leden en de ABAP-medewerkers zijn betrokken bij de kwaliteitszorg. Zij worden vooral in de POC betrokken en hebben duidelijk de mogelijkheid om zich te laten horen en, indien nodig, maken zij daar ook gebruik van. De afgestudeerden worden slechts via bevragingen onrechtstreeks betrokken bij de kwaliteitszorg. Ook de betrokkenheid van het afnemend beroepenveld blijft erg beperkt.

Resultaten

De commissie beoordeelt het facet 'gerealiseerd niveau' als goed.

De eindwerken van de Leuvense masteropleidingen gooien geregeld hoge ogen bij de toekenning van de Vlaamse scriptieprijs. De commissie meent dat het hoge niveau van de masterproeven betekent dat de doelstellingen gerealiseerd worden. De cijfers over de werkloosheid, één jaar na het afstuderen, schommelen volgens het zelfevaluatie rapport tussen 12 en 22%. De commissie beschouwt dit als aanvaardbare cijfers.

De commissie beoordeelt het facet 'onderwijsrendement' als goed.

De commissie stelt vast dat de cijfers met betrekking tot het onderwijsrendement over de hele lijn toereikend zijn. Het slaagcijfer beweegt zich rond de 76%. Van de studenten studeert 81% binnen de normale termijn af, terwijl nog eens 17% een extra jaar nodig heeft.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

De NVAO constateert dat de commissie onder meer de aanbevelingen doet meer aandacht te besteden aan recente internationale wetenschapstheoretische inzichten en debatten in het vakgebied, en aan mondelinge vaardigheden. De NVAO onderschrijft deze aanbevelingen en wil er met het oog op de vorming van de studenten aandacht voor vragen deze punten op korte termijn aan te pakken.

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	OOEDEEL	FACET	OOEDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifieke eisen	G
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	G
		2.3 samenhang programma	G
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	Oké
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	G
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	G
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	G
		5.2 maatregelen tot verbetering	G
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	G
		6.2 onderwijsrendement	G

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

F. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Master of Arts in de geschiedenis (master) van de Katholieke Universiteit Leuven.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Master of Arts in de geschiedenis (master) van de Katholieke Universiteit Leuven goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Leuven wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021.

Den Haag, 27 mei 2013

Voor de NVAO,

Lucien Bollaert
(bestuurder)

¹ Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij brief van 15 mei 2013 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft niet geleid tot tekstuele aanpassingen.

Pagina 8 van 8 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Katholieke Universiteit Leuven
– adres instelling:	Naamsestraat 22 - bus 5000 BE-3000 LEUVEN BELGIË
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Master of Arts in de geschiedenis
– niveau en oriëntatie	master
– studieomvang	60 studiepunten
– opleidingsvarianten	
afstudeerrichtingen:	nvt
studietraject voor werkstudenten:	nvt
– vestiging opleiding	Leuven
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	geschiedenis
– bijkomende titel	geen